

Nadprirodzený dôvod

Čo znamená „posväcovať prácu“? Nasledujúci článok vysvetľuje, že to znamená mať k nej nejaký dôvod, nejaké prečo: lásku k Bohu a kvôli nemu lásku k iným. Láska má na prácu zásadný vplyv, vedie nás k tomu, aby sme ju robili dobre, kompetentne a bezchybne.

28.05.2019

Svätý Josemaría hovorieval, že duch Opus Dei v sebe skrýva jeden nádherný aspekt, a síce, že akákoľvek

ušľachtilá a vznešená ľudská práca
môže byť premenená na božskú
činnosť.

V živote mnohých ľudí prišlo potom,
čo sa stretli s náukou o *posväcovaní
práce*, alebo o nej počuli, k zásadnej
zmene. Muži a ženy, ktorých šírka
pohľadu bola dovtedy iba pozemská
a dvojrozmerná, boli nadšení, keď
zistili, že ich profesionálna práca
môže mať transcendentálny rozmer,
význam pre večnosť. Spomeňme
radosť muža z evanjelia, ktorý po
tom, čo našiel poklad ukrytý v poli,
išiel, predal všetko, čo mal, aby
mohol kúpiť to pole.¹

Svätý Josemaría objavil vďaka Duchu
Svätému tento poklad v evanjeliu,
hlavne v rokoch, ktoré Ježiš strávil v
Nazarete, ***v rokoch v ústraní, ale
pre nás jasných ako slnečný svit,***²
***pretože tieto roky v skrytosti v
Pánovom živote nie sú ani
bezvýznamné, ani nie sú***

obyčajnou prípravou na ďalšie roky, na jeho verejnú činnosť. Od roku 1928 to vidím veľmi jasne: Boh chce, aby sme my kresťania chápali celý Pánov život ako príklad. Skúmal som zvlášť jeho skrytý život, jeho život obvyčajnej práce medzi ľuďmi.³ Vďaka svetlu, ktoré dostal od Boha, zakladateľ Opus Dei vytrvalo učil, že práca posväcuje a môže byť posväcovaná. Učiteľský úrad Cirkvi o tejto jednoduchej a nádhernej pravde učí zvlášť od 2. vatikánskeho koncilu⁴ a katechizmus sa o nej zmieňuje s tým, že „práca môže byť prostriedkom k posväteniu a k prenikaniu pozemských skutočností Kristovým duchom“.⁵

„Vedený nadprirodzenou intuíciou,“ povedal Ján Pavol II., „hlásal blahoslavený Josemaría neúnavne všeobecné povolanie k svätosti a k apoštolátu. Kristus volá všetkých ľudí, aby sa posväcovali v

každodennom živote; práca je tiež prostriedkom osobného posväcovania a apoštolátu, ak je prežívaná v spojení s Ježišom Kristom.“⁶

Náš zakladateľ sa stal nástrojom, ktorý si Boh vybral na to, aby túto náuku šíril medzi ľuďmi a otvoril tak veľkému množstvu kresťanov nesmierne možnosti osobnej svätosti a posväcovania spoločnosti zvnútra, čiže zo samotnej spleti pracovných vzťahov, ktoré tvoria spoločnosť.

Semenom tejto náuky prinesie Bohom očakávané plody, ak sa budeme snažiť uvažovať o nej v Božej prítomnosti a uvádzať ju s jeho pomocou do života, pretože posväcovanie práce nie je nijaká idea, ktorú stačí vyložiť, aby bola pochopená, ale ideál, o ktorý sa treba snažiť z lásky k Bohu a pod vedením jeho milosti.

Zmysel práce

Na začiatku Svätého Písma sa nám v knihe Genezis odhaľuje zmysel práce. Boh, ktorý stvoril všetko dobré, „chcel slobodne stvoriť svet, ktorý je na „cestu“ ku konečnej dokonalosti,“⁷ a stvoril človeka *ut operaretur*,⁸ aby svojou prácou „istým spôsobom pokračoval vo stvoriteľskom diele a dosiahol vlastnú dokonalosť“.⁹

Následkom hriechu je práca spojená s námahou a veľakrát aj s bolesťou.¹⁰ Keď však Ježiš Kristus vzal na seba ľudskú prirodzenosť, aby nás spasil, premenil námahu a bolesť na prostriedky, ktorými možno prejavovať lásku a poslušnosť Bohu a naprávať neposlušnosť hriechu. ***Ježiš tak žil tridsať rokov ako fabri filius (Mt 13,55) ako tesárov syn. (...) Bol faber, filius Mariae (Mt 6,3), tesár, syn Márie. A bol Boh, ktorý prišiel, aby vykúpil ľudské pokolenie a všetko pritiahol k sebe (Jn 12,32).***¹¹

Keď uvažujeme o práci Ježiša Krista , v ktorej sa nám zjavuje jej plný zmysel, musíme tiež myslieť na to, že pôsobením nadprirodzenej milosti sme sa stali Božími deťmi, že sme jedno – jedno telo – s Ježišom Kristom. Jeho nadprirodzený život je našim životom, dal nám podiel na svojom kňazstve, aby sme boli *spolu vykupiteľmi* s Ním.

Toto hlboké spojenie s Kristom dáva zmysel každej činnosti kresťana, a práci obzvlášť. Základom posväcovania práce je podľa učenia svätého Josemaríu vedomie Božieho synovstva, uvedomenie si toho, že ***Kristus sa chce vteliť do našej práce.***¹²

Tento kresťanský pohľad na zmysel práce vystihujú nasledujúce slová: ***Práca a s ňou námaha, únava, nevyhnutne sprevádzajú ľudský život tu na zemi: sú to prejavy zápasov, ktoré nutne patria do***

*nášho súčasného života a ktoré sú
znamením existencie hriechu a
nutnosti spásy. Ale práca sama o
sebe nie je utrpením ani
prekliatím, ani trestom: tí, čo to
tvrdia, nečítali dobre Sväté Písmo.
(...) Práca, každá práca, je
svedectvom o dôstojnosti človeka,
o jeho vláde nad stvorením. Je
príležitosťou k rozvoju osobnosti.
Je aj spojivom s ostatnými ľuďmi,
zdrojom prostriedkov pre vlastnú
rodinu, možnosťou, ako prispievať
k zdokonaleniu spoločnosti, v
ktorej žijeme, a aj možnosťou ako
prispievať k pokroku celého
ľudstva. Pre kresťanov má tento
pohľad na prácu ešte širšiu
platnosť. Práca totiž znamená
účasť na stvoriteľskom diele Boha
(...). A keďže prácu vzal na seba aj
Kristus, je pre nás vykúpená i
vykupiteľská: nie je to len oblasť
pôsobnosti človeka, ale aj
prostriedok a cesta ku svätosti, je
posvätiiteľná i posväcujúca.¹³*

Posväcovať pracovnú činnosť

Slová svätého Josemaríu, ktoré často zaznievali z jeho úst i pera, roztvárajú pred nami nádhernú panorámu svätosti a apoštolátu pri vykonávaní práce: ***Byť svätým znamená pre veľkú väčšinu ľudí posväcovať svoju prácu, posväcovať druhých prácou.***¹⁴

Sú to tri aspekty jednej neoddeliteľnej a na seba nadväzujúcej skutočnosti: najprv posväcovať prácu, pracovnú činnosť – robiť ju svätou.¹⁵ Posväcovať prácu znamená robiť túto prácu svätou, robiť svätými úkony človeka, ktorý pracuje.

Od toho sa odvíjajú obidva ďalšie aspekty, pretože posvätená práca je tiež posväcujúca: posväcuje nás samotných, je prostriedkom posvätenia ostatných a nasycuje spoločnosť kresťanským duchom. Nebude preto na škodu, keď sa

krátko zamyslíme nad prvým bodom: čo znamená robiť prácu svätou.

Naša činnosť je svätá potiaľ, pokiaľ je aktom lásky k Bohu a k ostatným kvôli Bohu: úkonom nadprirodzenej lásky, čo tu na zemi predpokladá vieru a nádej. Taký skutok je *svätý*, pretože láska je podieľanie sa na nekonečnej Láske, ktorou je Duch Svätý,¹⁶ Láske, žijúcej z Otca a Syna. Úkon lásky je podieľanie sa na nadprirodzenom živote Najsvätejšej Trojice, podieľanie sa na Božej svätosti.

V prípade práce je treba uvedomiť si, že náplňou pracovnej činnosti sú svetské skutočnosti – obrábanie poľa, vedecký výskum, poskytovanie služieb atď. -, a že na to, aby bola pracovná činnosť po ľudskej stránke dobrá a posvätiiteľná, sú potrebné ľudské čnosti. Nestačí to však na to, aby bola svätá. Práca je posväcovaná, keď je vykonávaná z lásky k Bohu, na

jeho slávu – tak ako to Boh chce, v súlade s jeho vôľou; pestovaním kresťanských čností otváraných láskou. Potom môže byť v spojení s Kristom ponúknutá Bohu, pretože „skrze neho a s ním a v ňom je tvoja všetka česť a sláva, Bože Otče všemohúci, v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov“. ¹⁷

Vlož do svojej bežnej práce nadprirodzený úmysel a tvoja práca bude posvätená. ¹⁸ Zakladateľ Opus Dei nám tu stručne ponúka kľúč k posväcovaniu práce. Ľudská pracovná činnosť je posväcovaná, keď je uskutočňovaná z *nadprirodzeného dôvodu*. Preto nie je rozhodujúce, či sa práca *vydarí*, ale či pracujeme z lásky k Bohu, pretože to je to, čo od nás Boh očakáva: Boh pozerá na srdce. ¹⁹ Rozhodujúci je nadprirodzený dôvod, účel, priamy úmysel, vykonávanie práce z lásky k Bohu a s úmyslom slúžiť druhým kvôli Bohu. ***Práca sa tak dvíha do***

*pozície milosti, posväcuje sa, mení sa na Božie dielo, operatio Dei, opus Dei.*²⁰

Charakteristika nadprirodzeného dôvodu

Pokiaľ má *nadprirodzený dôvod* blahodarný a zásadný vplyv na spôsob našej práce a pokiaľ nám pomáha vykonávať ju tak dobre a tak, ako Boh chce – v rámci našich obmedzení, s ktorými Boh počíta -, potom je správny.

Nadprirodzený dôvod, ktorý robí prácu svätou, nie je niečím, čo sa k práci iba pripája, je to láska k Bohu a k druhým pre Boha, láska, ktorá má na samotnú pracovnú činnosť radikálny vplyv, vedie nás k tomu, aby sme ju robili dobre, kompetentne a bezchybne, pretože ***nemôžeme Pánovi ponúkať niečo, čo by – hoci aj v obmedzených ľudských možnostiach – nebolo dokonalé, bez chyby, čo by i v najmenších***

detailoch nebolo urobené starostlivo. Boh neprijíma žiadnu fušerskú prácu. Nenoste mi nič, čo by malo chybu, pripomína nám Sväté Písmo, lebo by to nebolo hodné Hospodina. Preto práca každého človeka, každodenná práca, ktorej venujeme svoje sily, musí byť dôstojným obetným darom Stvoriteľovi, operatio Dei, práca s Bohom a pre Boha: jedným slovom práca bezchybná a dokonalá.²¹

„Dobrý úmysel“, ktorý by nás neviedol k tomu, aby sme pracovali dobre, by nebol dobrým úmyslom, nebol by láskou k Bohu. Bol by to úmysel neúčinný a prázdny, chabá túžba neschopná prekonať lenivosť a pohodlnosť. Skutočná láska sa prejavuje v práci.

Konať z nadprirodzeného dôvodu neznamena pridávať k práci niečo zbožné. Ak chceme posvätiť prácu,

nestačí, aby sme sa pritom modlili, hoci – pokiaľ to ide -, je to znamenie toho, že pracujeme z lásky k Bohu, a je to tiež prostriedok rastu v tejto láske.

Pre posvätenie práce z nadprirodzeného dôvodu je potrebné predovšetkým hľadať Božiu prítomnosť, čo sa často deje úkonmi lásky, modlitbou a strelnými modlitbami buď cez prestávky v práci, alebo v iných momentoch, ktoré sú možné aj počas práce. Veľmi užitočné sú pre to *ľudské pomôcky*.

Nezabúdajme ale, že nie je možné zostávať iba pri tomto, pretože posväcovanie práce nespočíva v tom, že pri nej robíme niečo zbožné; prácu robíme svätou tým, že ju vykonávame z nadprirodzeného dôvodu, ktorý jej dá formu a prenikne ju tak hlboko, že ju premení na akt viery, nádeje a lásky, a tak ju premení na modlitbu.

Ďalší dôležitý dôsledok toho, že základ posväcovania práce spočíva v *nadprirodzenom dôvode*, je, že je možné posvätiť každú prácu, od tej v ľudských očiach najhodnotnejšiu až po tú najjednoduchšiu, pretože posväcovanie práce nezávisí od druhu práce, ale od lásky k Bohu, s ktorou je vykonávaná. Stačí si spomenúť na prácu Ježiša, Márie a Jozefa v Nazarete: boli to obyčajné, bežné činnosti, podobné činnostiam tisícov ľudí, ale vykonávanej s čo najväčšou láskou.

Dôstojnosť práce nezávisí ani tak od toho, čo sa robí, ako od toho, kto to robí, od človeka, ktorý je duchovná, inteligentná a slobodná bytosť.“²²

Nesmieme zabúdať, že táto dôstojnosť práce je založená na Láске. Veľkou výsadou človeka je možnosť milovať, čím presahuje všetko pominuteľné a dočasné. Môže milovať ostatné tvory,

hovoríť zmysluplné Ty a Ja. A môže milovať Boha, ktorý nám otvára brány neba, ktorý z nás robí svoje deti, ktorý nám dovoľuje, aby sme s ním hovorili tvárou v tvár a oslovovali ho dôverne Ty. Preto by sa človek nemal obmedzovať na obyčajné robenie vecí, vyrábanie predmetov. Práca sa rodí z lásky, demonštruje lásku, podriaďuje sa láske.²³

Kto chápe, že posväcujúca hodnota práce závisí predovšetkým na láske k Bohu, s ktorou je vykonávaná, a nie na jej spoločenskom a ľudskom význame, ten si váži malé veci, obzvlášť tie, ktoré si ostatní nevšimnú, pretože ich vidí iba Boh.

Sebecké dôvody – chcieť sa presadiť a vyniknúť, za každú cenu sa snažiť dosiahnuť svoje, túžiť po márnej sláve, moci a peniazoch ako po najvyššom ciele – úplne znemožňujú

posväcovanie práce, pretože je to to isté, ako by sme ju obetovali modle sebalásky.

Takéto dôvody sa len zriedkavo vyskytnú v *čistej podobe*, môžu však v skrytosti – a často aj dlho – prežívať so vznešenými a dokonca s nadprirodzenými úmyslami ako bahenná usadenina na dne čistej vody. Bolo by nerozumné ignorovať ich, pretože sa môžu kedykoľvek – ak príde nejaký problém: niekto nás poníži alebo sa nám niečo nepodarí v práci – rozvíriť a zakaliť naše konanie. Treba, aby sme ich podchytili, úprimne si ich priznali a zničili očisťovaním úmyslu modlitbou, obetou, pokorou, nezištnou službou iným, svedomitosťou v detailoch...

Pozerajme sa neustále na Ježišovu prácu počas jeho skrytých rokov, aby sme sa naučili posväcovať tú svoju.
Pane, daj mi svoju milosť. Otvor

*nám dvere do nazaretskej dielne,
aby sme sa naučili rozjímať o tebe,
o tvojej svätej Matke Márii a o
svätom patriarchovi Jozefovi –
ktorého mám osobne veľmi rád a
veľmi ho uctievam – ako sa všetci
traja venujete posväcujúcej práci.
Pohne to určite našim úbohým
srdcom a budeme ťa hľadať; a
nájdeme ťa v každodennej práci,
pretože ty si želáš, aby sme z nej
urobili dielo pre Boha, dielo lásky.*

25

F. J. López Díaz

¹ Por. Mt 13,44.

² Ísť s Kristom, č. 14.

³ Tamtiež, č. 20.

⁴ Porov. Dogm. konst. Lumen
gentium, č. 31-36; past. konst.

Gaudium et spes, č. 33-39; dekr.
Apostolicam actuositatem, č.1-š, 7.

⁵Katechizmus katolíckej cirkvi, č.
2427.

⁶Ján Pavol II., Homílie, 17-V-1992, Por.
tiež medzi iným: Prejav, 19-
III-1979; Prejav, 12-I-2002, č.2.

⁷Katechizmus katolíckej cirkvi, č.310.

⁸Gen 2,45. Porov. Gen 1,28.

⁹Por. Katechizmus katolíckej cirkvi, č.
2427.2.vatikánsky koncil, past. konst.
Gaudium et spes, č.34 a 35.

¹⁰ Por. Gen 3, 18-19.

¹¹ Ísť s Kristom, č. 14.

¹² Tamtiež, č. 174.

¹³ Tamtiež, č. 47.

¹⁴ Rozhovory, č. 55. Por. Ísť s Kristom,
č. 45; Boží priatelia, č. 120.

¹⁵ Por. Ján Pavol II., Ap. enc. Laborem exercens, 14-IX-1981, č. 6.

¹⁶ Sv. Tomáš Akvinský, S. Th. II-II, q. 24, a. 7c.

¹⁷ Rímsky misál, Omšový kánon.

¹⁸ Cesta, č. 359.

¹⁹ 1 Sam 16,7.

²⁰ Rozhovory, č.10.

²¹ Boží priatelia, č.55.

²² Ján Pavol II., Príhovor, 3-VII-1986, č.3.

²³ Ísť s Kristom, č. 48.

²⁴ Cesta, č. 813.

²⁵ Boží priatelia, č. 72.

.....

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sk-sk/article/
nadprirodzeny-dovod/](https://dev.opusdei.org/sk-sk/article/nadprirodzeny-dovod/) (06.08.2025)